

Vývoj v těžbě nerostných surovin v ADLR Q1 2021

Po rozpuštění parlamentu prezidentem Tebbounem dne 18. února 2021 došlo ke změnám ve vládě, v rámci kterých bylo nedávno vzniklé (červenec 2020) ministerstvo dolů spojeno s rezortem energetiky ovšem pod vedením téhož ministra Mohameda Arkaba (známého dříve z postu ministra energetiky, či prezidenta státního energetického podniku Sonelgaz). Jedním z hlavních úkolů ministerstva energetiky a dolů bude finální úprava zákona o těžbě z roku 2014 a zajištění realizace geologických map nerostného potenciálu země. Program těžby hornin 2021-2023 hovoří snad o všech aspekty těžby hornin od digitalizace geologických map přes školskou spolupráci k posílení kapacit tuzemských těžařských firem. Snad až komicky bude tento program zpětně doplněn o Strategický výhled v horizontu roku 2035.

Rámcová dohoda uzavřená v únoru 2021 mezi ministerstvem vysokého školství a výzkumu a toho času ministerstvem dolů má za cíl propojit práci úředníků s akademickými odborníky při práci na velkých těžebních projektech. Partnerství je v tomto ohledu vnímáno jako nevyhnutelná součást úspěchu při rozvoji důlnictví v ADLR, proto mimo jiné dochází k fúzi vzdělávacích institutů EAM a IAM, v další fázi se zaměří na propojení návazných oborů recyklace, správy vodních zdrojů apod. Ministerstvo dolů také dodrželo svůj záměr v co nejkratším čase podpořit vznik sítě malých podniků vedených mladými lidmi, kteří se tak budou moci věnovat řemeslné těžbě zlata na jihu Alžírsku, kde v oblasti Illizi bylo definováno 128 oblastí vhodných pro těžbu, v Tamanrassetu 92. Od roku 2021 v těchto oblastech bude moci působit 218 autorizovaných subjektů¹ a v souladu s technicko-rozpočtovou dokumentací rozvíjet těžbu a šperkařství. **Odhadovaný objem zásob zlata je 250 kg a v rámci tříletého programu se plánuje vytěžit až dvojnásobek.** Další oblasti, kde se zamýšlí těžba zlata, jsou Adrar a Tindouf. Státní podnik MANAL v Tamanrassetu, Illizi, dále Djanetu a Bordj El Houas založil banky, kde probíhají školení těžby, a kde se také výnosy z těžby v souladu s pravidly technicko-rozpočtové dokumentace odevzdávají. Smyslem není pouze snížit nezaměstnanost, vytvořit exportní potenciál, ale i zamezit nelegální těžbě, která často devastovala krajinu a zamezovala racionálnímu využití ložisek. Mladé těžaře vyškolí také částečně zástupci ANAM. Ministerstvo dolů tak vyhlásilo 5 veřejných zakázek na prospekční studie další zlatonosných ložisek (VZ ovšem cílí na tuzemské dodavatele) a také hledá dodavatele prospekčních technologií pro hloubku 400 m v oblastech Bordj Badji Mokhtar a v Tindoufu.

Projekty důlní těžby

Aouinet Tébesa (fosfáty) a Bir el Ater: v přípravách je technicko-rozpočtová dokumentace, partner pro těžbu byl předvybrán, projekt je však zpožděn, předpokládá se objem 2,5 mld tun fosfátů v oblasti Ouled El Hodba a v okolních oblastech, které mají být těženy v souladu s již vyhlášenou TR dokumentací, v 2. fázi se bude navazovat výstavbou 2 továren na zpracování kyseliny fosforečné v oblasti Oued El Kebrit /Souk-Ahras/, ve 3. fázi se přejde k výrobě hnojiv v gesci státního podniku ASMIDAL /dceřinná společnost Sonatrachu zaměřená na výrobu hnojiv včetně dusičnatých a rostlinolékařských produktů/ v Annabě.

¹ V zásadě jde o fyzické osoby působící na živnostenský list nebo sdružení, které dostanou povolenku a každých 7 dní musí na pobočce státního podniku ENOR předložit výsledek těžby.

Bled Hedhba (ex. Bir El Ater, fosfáty): výtěžnost 3 M tun fosfátů ročně

Gar Djebilet a Mecheri Abdelaziz (železná ruda): Těžba proběhne v režimu strategického programu rozvoje s nejvyšší prioritou ve spolupráci s ministerstvem dopravy a ministerstvem vodních zdrojů. Zásoby představují až 3,5 mld tun vysokofosforečného materiálu o koncentraci až 0,8 % (nutná defosforizace na 0,1 %), probíhají jednání s čínským partnerem, projekt startuje v březnu 2021 a těžební práce v r.2023.

Tala-Hamza Oued Amizour (Béjaia, zinek a olovo, železná ruda a měď): 12. největší světové zásoby hornin o objemu 34 M tun umožňující těžbu v průběhu příštích 19 let, těžba začne v 1. trimestru 2021 a projekt počítá i s revitalizací dolu, australsko-alžírská joint-venture WMZ (Western Mediterranean Zone) vznikla spojením 65 % kapitálu firmy Terramin a 35 % kapitálu státních podniků Enof a ORGM v r. 2006 - Terramin Australia je kotovaná na australské burze a část jejich akcionářů jsou čínské firmy. Nezisková organizace *Informační centrum pro lidská práva-Béjaia* se průběžně věnuje osvětové kampani o rizicích a dopadech těžby, projekt má i přesto řadu oponentů v obyvatelích okolních vesnic, kteří v petici apelují na ochranu přírodního bohatství (zřejmě oprávněně, protože oblast je bohatá na faunu a floru) a nelegální zabránění pozemků, které prakticky vymýtí vesnici Aid Bouzid (z 90 %) a vesnici Ibezghichene (z 10 %) bez dostatečné náhrady (obyvatelům byly nabídnuty byty, ti však trvají na finančních náhradách a přidělení pozemku v jiné oblasti).

ADLR by potřebovalo těžit až 12 M tun železné rudy, oproti aktuálně těženým 5 M tun – proto je zvláštní pozornost věnována především železorudným dolům. Ovšem **Program těžby pro roky 2021-2023 ministerstva dolů** stanovený v rámci partnerství ANAM a ORGM zahrnuje 26 těžebních projektů v 17 vilájích při investici ve výši 4,8 mld DZD a cílí na širokou škálu hornin. ADLR disponuje kolem 1000 nerostných zdrojů. Těžba se však má soustředit na vzácné kovy, minerály, zvláště mangan, ale nově i lithium /počítá se s návaznou výrobou baterií do elektrických vozů a solárních panelů, či k využití v moderních technologiích, ložiska lithia se nachází v oblastech Adrar, Biskra, Hoggar, Tassili/, nebo diamanty ve vulkanických oblastech Reggane /v. Adrar/. Ministerstvo také připravuje 76 geologických map, díky kterým se potenciální investoři budou moci zorientovat v geologickém potenciálu země. Poprvé také vzniknou mapy pomocí leteckého geofyzikálního průzkumu ve spolupráci s Alžírskou armádou (ANP) a Národní vesmírnou agenturou ASAL /Ministerstvo energetiky a dolů bude hledat zahraniční partnery pro realizaci studií proveditelnosti a průzkumu./. Tuzemští investoři se dosud zpravidla zaměřovali zpravidla na těžbu šterkopísků a lomy, proto by nadcházející úprava zákona o těžbě č. 14-05 z r. 2014² měla investory podpořit k rozšíření investic mimo tuto oblast, a to směrem do těžby železné rudy, mramoru a fosfátů.

² Zákon o těžbě, Dostupný na: <https://asga.dz/wp-content/uploads/2019/01/loi-français.pdf>